

Απ' τον Βαρδάρη με αγάπη ...

By [parents24](#) | November 18, 2016

Γράφει η Σωτηρία Παπαρσένη

Ψίθυροι του Βαρδάρη

Σοφία Βόικου

Ψυχογιός, 2016

σελ. 506

Η Θεσσαλονίκη, η «μάννα» διαφορετικών λαών, θρησκειών και χαρακτήρων γεννά, ματώνει, μοιράζεται, ξεριζώνει τα παιδιά της άθελά της κι όμως παραμένει πολύτιμη και πολυαγαπημένη. Κέντρο διενέξεων άλλοτε ειρηνικών κι άλλοτε πολεμικών θα γράψει τη δική της, μοναδική και πολύπαθη ιστορία. Θα αγαπηθεί απ' τους νεώτερους και θα συγκινήσει τους παλιότερους με τα γεγονότα της που συγκλόνισαν. Μια γιαγιά «εξομολογείται» στην εγγονή της τη ζωή όλη που εκείνη αγνοούσε κι ετοιμάζεται για το στερνό της ταξίδι φορώντας ένα ολόλευκο δαντελένιο φόρεμα, το αγαπημένο της δαχτυλίδι με το μπλε ζαφείρι και τα διαμάντια ολόγυρα, με τα μαλλιά λυτά και κοκκινάδι στα χείλη. Θέλει να είναι έτοιμη γι' αυτή τη συνάντηση που τόσα χρόνια περίμενε.

Κι η ιστορία ξεκινά το 1912 συστήνοντάς μας τον Μεχμέτ Εφέντη, πλούσιο Οθωμανό έμπορο της Θεσσαλονίκης που περνά τον ελεύθερο χρόνο του θαυμάζοντας τα κάλλη της Ζοζεφίν σ' ένα από εκείνα τα σπίτια που οι άντρες διασκεδάζαν σε γυναικείες αγκαλιές. Η Ζοζεφίν, που στην πραγματικότητα ήταν Σάρρα και εκδιώχθηκε και αποκληρώθηκε απ' την οικογένειά της κι ολόκληρη την εβραϊκή κοινότητα, όταν τόλμησε να ερωτευτεί έναν Γάλλο καθολικό καθηγητή. Η Θεσσαλονίκη άλλωστε φιλοξενούσε στους κόλπους της ανθρώπους όλων των θρησκειών.

Σε μια άλλη γειτονιά, μεγαλώνει η Σοφία, κόρη της οικογένειας Δεναζά, μαζί με την αδερφή της Αναστασία, τόσο διαφορετικές παρά το κοινό τους αίμα. Ερωτευμένη η Αναστασία με το στρατιωτικό Τζανέττο ανυπομονεί για τις χαρές του γάμου της. Έναν γάμο που θα προλάβει η φωτιά της Θεσσαλονίκης το 1917. Τη φωτιά που θα «μυρίσει» η Εσρά, η τυφλή ζητιάνα, που ζει κάτω απ' την πόλη, πριν καν συμβεί. Πάντα εκεί, παρούσα σε όλα τα δεινά, παρεμβαίνει όταν κι όπου μπορεί. Αυτή η ίδια φωτιά θα φέρει τον Μεχμέτ Εφέντη στη ζωή της Σοφίας και θα αποτελέσει ένα τεράστιο κεφάλαιο για όλους.

Η φωτιά ξεσπά, η παραλία αλλάζει μορφή, ο βασιλιάς δολοφονείται, γίνεται απόβαση Συμμάχων με τις όποιες συνέπειες, οι εποχές αλλάζουν κι οι άνθρωποι επίσης, οι θρησκείες παίζουν κι αυτές το δικό τους παιχνίδι και μόνο η Θεσσαλονίκη παραμένει ανίκητη. Ταλαιπωρημένη, κουρασμένη, ματωμένη μα πάντα νικήτρια και μάγισσα του Βορρά.

Ένα βιβλίο – ύμνος για τη Θεσσαλονίκη. Οι δρόμοι, οι πλατείες, τα στενάκια, οι γνωστές σημερινές γωνιές και συνοικίες, όσα διατηρούνται κι όσα χάθηκαν

γεννιούνται ξανά με τις υπέροχες περιγραφές της συγγραφέα. Ιστορικά τεκμηριωμένο βιβλίο με παραπομπές κι αυτούσια κείμενα δείχνουν ξεκάθαρα την έρευνα, τις γνώσεις και την εξαιρετική δουλειά που έκανε η Σοφία Βοΐκου σε όλη τη διάρκεια της συγγραφής του. Οι χαρακτήρες μεθυστικοί, άλλοι καθημερινοί κι άλλοι απείρως γοητευτικοί σε κερδίζουν απ' τις πρώτες κιόλας γραμμές. Οι ανατροπές δεν λείπουν και το συναίσθημα σε κατακλύζει και σε παρασύρει σε εποχές άγνωστες κι όμως τόσο οικείες. Πληθωρικό και πολυπρόσωπο ιστορικό μυθιστόρημα θα το χαρακτηρίζα, έναν θησαυρό ιστορικής γνώσης και λογοτεχνίας.

